

1949, dat ons nog zo vers in het geheugen ligt, onder de loupe te nemen. Waren er dit jaar meer zeldzame broedgevallen? Jā, inderdaad. Wij laten het aan onze lezers over, nu eens aan de hand van onze vogelboeken uit te puzzlen, of mogelijk één der twee oorzaken, dus versterkte trek- of broeddrift, de volgende broedgevallen van zeldzame vogels kan hebben teweeggebracht:

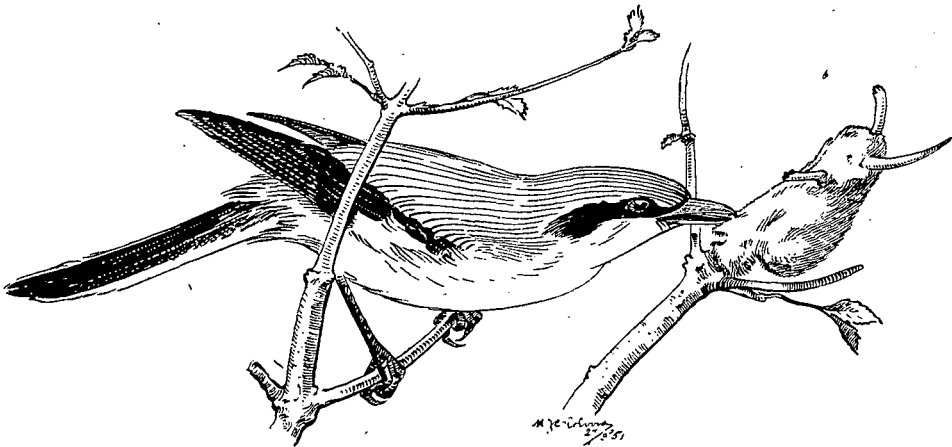
In Friesland broedde een paar knobbelzwanen. Op Terschelling nestelde een paar bonte kraaien. 'Op een „tweede Waddeneiland” broedde de blauwe kiekendief (op een ander Waddeneiland broedt hij al langer). De zeer zeldzame slechtvalk had een nest op de Veluwe. In het Oosten van ons land 'n broedend vuurgoudhaantje. Terschelling herbergde 'n broedpaar van de kleine bonte strandloper. Mogelijk nestelende oeverlopers in het gebied der grote rivieren. Vermoedelijk twee paar broedende hoppen in het Westen des lands (benevens een zeker broedgeval vlak over de grens te Knocke). Voor het overige werden andere zeldzaamheden zwervend aangetroffen, o.a. de Zuidelijke soort, de Bijeneter (die in 1948, een ander jaar met warme lente op Bornholm in twee paar tot broeden kwam!).

Genoeg over deze interessante zaak. Wij mogen uiterst nieuwsgierig zijn, welke verrassingen volgende te warme lentes ons nog brengen!

Op voorjaarswandeling met de afdeling Nijmegen

Met tekeningen van de schrijver

Al meenden we aanvankelijk dat je eigenlijk alleen door de kalender te weten kon komen, dat het voorjaar zijn intree gedaan had, de ervaringen op onze wandeling op de tweede Paasdag door de bossen van de Ulenpas en in Keppels omgeving, hebben ons wel anders geleerd. Anemonen, speenkruid en slanke sleutelbloem bloeiden reeds, al was het dan nog niet volop. Aronskelken hadden hun bladeren ontplooid alsof het nooit winter was geweest. De koolmees gaf ongekende nummers uit zijn onuitputtelijk repertoire, om de beste vogelkenners als het ware op de proef te stellen. De glanskop speelde om de lage twijgen of kreeg boomkruiperallures door tegen een stam te gaan zitten. Wel liet hij ons eerst twijfelen aan zijn identiteit

Klapekster met op doorns geprikte muis

door hardnekkig te zwijgen, maar toch vond hij tenslotte nog even tijd om met pittige stem te verkondigen, dat hij geen matkop was. Staartmeesjes toonden zich weer als vanouds de beste twijgacrobaten. Krachtige fluittonen en trillers deden ons naar de boomklever zoeken. Winterkoninkje, heggemus en roodborst leverden met hun lied weer oefenstof voor hen, die zich minder thuis voelden in de problemen van de vogelzang. In het elzenbos had de tiftjaf veel belangstelling van ons gezelschap — nu kon de lente immers pas echt beginnen. En uit de toppen der kastanjes zong de zanglijster zijn lied. Wel was het of hij nog niet goed op dreef kon komen, maar is het eigenlijk ooit anders? Kortom, ook in de natuur had het voorjaar zich aangekondigd. En rekening houdend met het typisch Maartse weer mochten we niet ontevreden zijn.

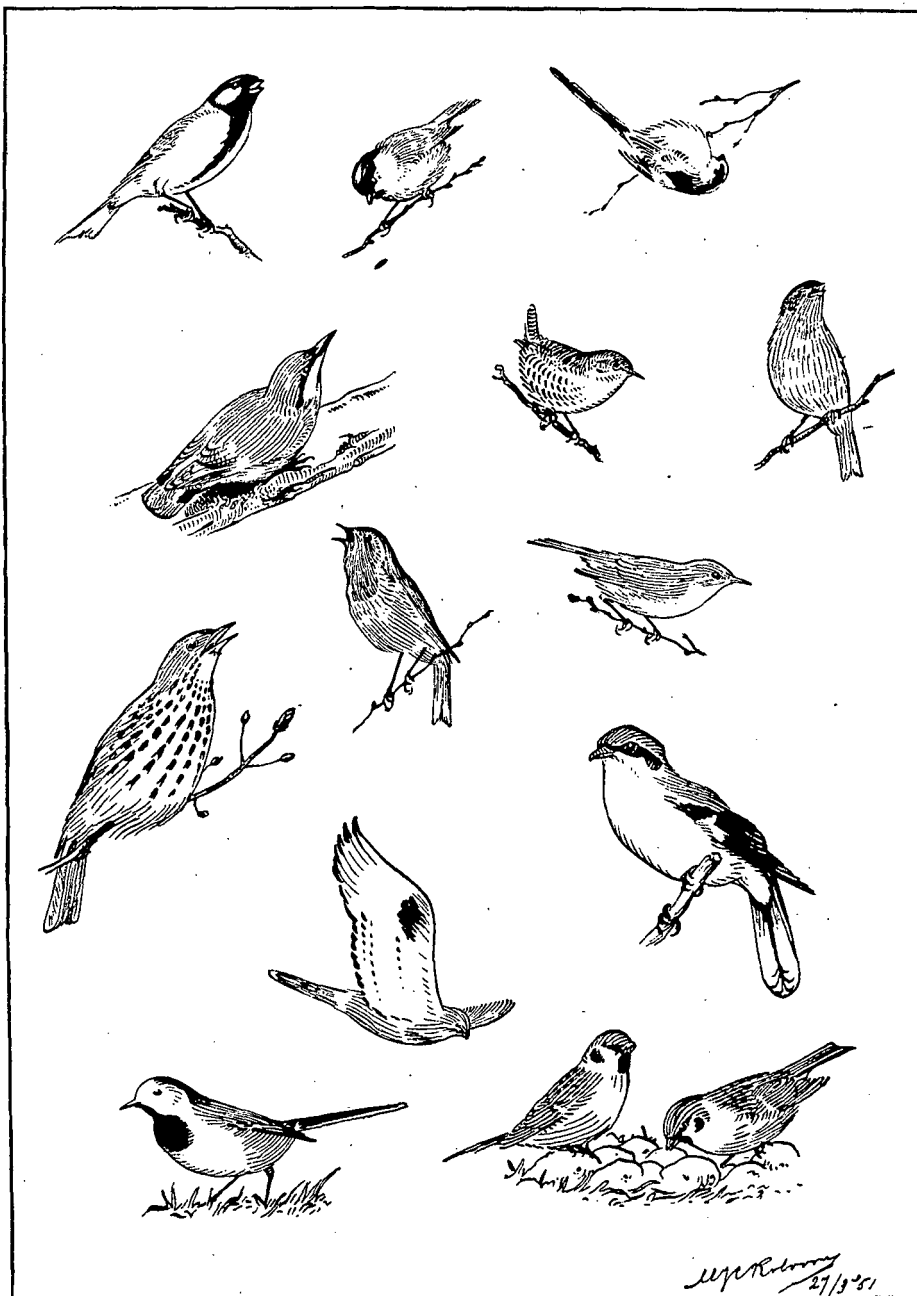
Al gauw echter word je in zo'n stemming overmoedig. De een verwacht nog ergens goudvinken te zien, de ander hoopt op een zwarte specht en een derde ziet een weglopende hond, waarvan nog net een glimp door het takken-gewirwar te zien is, voor een ree aan. Of was het misschien toch een ree? Sporen hadden we al eerder gevonden. Toch komen die verwachtingen meestal anders uit.

En zo ook op deze wandeling. Eén van het gezelschap heeft een klapekster ontdekt. Het is niet eenvoudig tussen al de takken door de vogel met de kijker te ontdekken. De vondst wordt zelfs in twijfel getrokken doordat iets wits, dat door de takken schemert, een bordje met verboden toegang blijkt te zijn. Maar na volhardend zoeken en turen wordt de vogel toch door de meesten gevonden. Daar gaat hij op de vleugels en zet zich in de top van een der hoge eiken neer. Aan het dertien paar mensenogen, dat hem vanaf de grond tracht te begluren, stoort hij zich blijkbaar niet. Rustig kijkt hij ver in 't rond, herinnert zich plotseling, dat hij 's morgens in gindse vlier op een afgebroken tak een muisje prikte, neemt een rechtstreekse duik naar de struik en gaat hevig aan 't plukken en trekken aan zijn prooi. Even later zet hij zich in de top van een jonge berk en nu toont hij zich aan de verrukte toeschouwers in volle majesteit. Tegen de donkere bosrand komt de vogel prachtig uit. Telkens gaat hij wat verzitten als moest hij demonstreren op een modeshow. Hij geeft het gezelschap het volle pond. Tot hij tenslotte wegvliegt, als wist hij, dat zijn bewonderaars toch nooit eerder zouden gaan. Natuurlijk gaan we nu nog even onze muis bekijken. De kop is er geheel af. Met kracht moet de prooi op de vrij dikke vliertak „geprikt” zijn; over de hele lengte van het dier zit de tak erin. We zoeken vergeefs naar andere opgeprikte slachtoffers. Ook voor de klapekster is het blijkbaar een schrale tijd. De naam negendoder zal wel uit vettere jaren stammen.

Als we nu nog niet uitgepraat zijn over deze mooie waarneming wordt op onze wandeling langs een boomgaard de aandacht getrokken door een lichtgekleurde buizerd. De veronderstelling met een ruigpoot te doen te hebben, blijkt al spoedig juist te zijn. Duidelijk zijn bij het opvliegen de donkere polsvlekken aan de onderzijde der vleugels te zien. Een kraai vergezelt hem op zijn vlucht en beurtelings stoot de een op de ander, tot beide uit het gezicht verdwenen zijn.

Even verder wordt nog een paar witte kwikstaarten in een weide vol mols-hopen bekeken.

Als we weer de bewoonde wereld naderen krijgen we nog gelegenheid een gezelschap ringmussen op ons gemak te observeren. Aan hun koffiebruin

kapje, de zwarte wangvlek en de gedeeltelijke halsring zijn ze gemakkelijk van de huismussen te onderscheiden.

En zo kunnen we voldaan huiswaarts keren, terugziend op een goed geslaagde voorjaarsexcursie.

M. J. Ch. Kolvoort.